

FRIS TACHEIA: een kapitaal blad. €5

DANSINSTITUUT

WENSINK

Sinds 1950

PARKSTRAAT 47 — TELEFOON 42 66 08

MODERNE DANSEN — LATIJNS AMERI —
KAANSE DANSEN — POP DANSEN — MUZIEK —
BALLET — RITMIEK

AANVANG CURSUSSEN: SEPTEMBER EN JANUARI

BAKKERIJ KLERK

uw warme bakker
speciaal in alle broodsoorten

Johan de Wittlaan 15

arnhem

italiaanse ijsspecialiteiten

trio

staenstraat 15 grote oord 2 arnhem

Rijd Puch van Banierhuis!

Je puch Service - Station van arnhem
Broerestr. 12 — 16 Volkerakstr. 26

Puch Maxi v.a. f555 — Puch Skyr. f935

TOP

 PRESTATIES MET SPORTARTIKELN VAN

Hommelseweg 156-158
ARNHEM - tel. 23321.

OLB

 SPORHANDEL

de Bos

Optiek

CONTACT LENZEN

KLEINE OORD 7
ARNHEM

Telefoon 424487

VOOR HET
ALTERNATIEVE
KADOOTJE

naar:

KOCKANJE

veel posters -
sieraden aardewerk

weverstraat 13
arnhem
tel 455678

GB KLUB 12

Rijnstraat 12

Top 40

DE BUIK

Duizelsteeg 8

Rock - Blues

Underground

EUROSHOP

EEN "ZAAKJE" APART

specialist in Amerikaanse Jeans
en Jackets in Denim en Corduroy
Levi - Lee - Roy Rogers en
Wrangler

Luxe pantalons uit eigen atelier
uitgekiende snit

26e jaargang
nummer 6

IRIS TACHEIA

29 juni
1972

Een zoon is een opdruk die met nadruk gedrukt wordt
omdat zij de indruk wil maken dat zij iets uitdrukt;
zij wordt zelden onderdrukt en meestal met een tegen-
druk beantwoord; soms laat zij een opdruk achter

alfred e. neuman

ruimte onder bed - p o v l a k t e
p e d i c u r e z o n d e r w e r k - v o e t -
z o e k e r
d o o d g r a v e r o p v a k a n t i e -
u i t z o n d e r l i j k

ellen aberson

caesarat livoras per gesus surca ugurkis he ivrat
se fa soge sto azves.

situe de cocq indépendance

John where Tom had had had had had had had had
had had had the teachers approval.

se nuc patient

ARTISTIEK

Hert Metz

Ruth Gorissen

Tinke Stevens

Jan Willem Tallegen

Jonneke van der Plas

Amos van Gelderen
hoofdredacteur

ZAKELIJK

Johanna Marie

Maarten Stehouwer

Chris Zevenbergen

met het oog op de heer Bonger

Deze iris is de laatste aflevering in het laatste schooljaar van de heer Bonger. Daarom hadden wij op de valreep nog een gesprek met hem, voor hij met vervroegd pensioen gaat.

I.T.: Welke zouden volgens u de functies van een school moeten zijn?

H.B.: Mijn mening is, dat het bijbrengen van kennis het belangrijkste is, hoewel velen dat uit de tijd vinden. Velen vinden inzicht belangrijker dan kennis. Natuurlijk maar hoe kan men inzicht in iets hebben zonder de nodige basiskennis? Als onmisbare bijprodukten zijn vorming van geest en karakter, het leren denken en de voorbereiding op activiteiten in de maatschappij natuurlijk reuze belangrijk, maar die dingen komen echt vanzelf wel. Maatschappijleer zou geen apart vak moeten zijn, het komt bij geschiedenis in allerlei onderwerpen ook heus wel aan de orde.

I.T.: In hoeverre voldoet ons gymnasium hieraan?

H.B.: Dit is een moeilijke vraag, want ik kan niet vergelijken. Ik dacht wel dat onze school deze functies nog in zeer redelijke mate vervult, hoewel er natuurlijk veel tewensen overblijft. Het enige concrete, dat ik er over kan zeggen is dat oud-leerlingen toch altijd weer zeggen echt veel aan de school gehad te hebben.

I.T.: Ziet u verschil tussen vroeger en nu?

H.B.: Ja nou en of, de maatschappij wordt hoe langer hoe meer een probleem, terwijl ze vroeger een gegeven was. Vroeger was het geen probleem. "De maatschappij ingaan" was het van te voren uitgestippelde weggetje volgen. Nu, vooral na W.O.II, is de samenleving door elkaar geschud, er zijn geen zekerheden meer. De maatschappij is een probleem geworden, waarmee je al heel jong via allerlei media geconfronteerd wordt.

I.T.: Hoe komen de activiteiten (initiatieven) van de leerlingen op u over?

H.B.: Die leerlingenactiviteiten zijn bijzonder belangrijk. Het is goed, dat die dingen zonder hulp en controle van docenten gebeuren. Maar de feesten zijn niet echt feestelijk, vreugdevol meer. Wat betreft de cultu-

rele activiteiten: Shakespeare was weer echt de oude manier; zo goed mogelijk een 400 jaar oud toneelstuk na spelen, gewoon goed. De culturele avond van Suzan en Diduïne vond ik werkelijk voortreffelijk. Polyhymnia is een beetje aan het vervallen. Maar ja, de lovens van scholieren zijn overvol met dingen van buiten de school. Toen ik op school zat, was wat er op school gebeurde bijna het enige en dat vonden we dan ook altijd geweldig. Wat ik erg jammer vind is, dat de muziek helemaal in de vergeethoek is geraakt. De iris is teveel gericht op een kleine groep. Voor de laagste drie klassen is het blad te moeilijk en te intellectueel. Fijn vind ik, dat het niet zo'n flodderig geval meer is een aantrekkelijk uiterlijk. Maar de inhoud van een schoolkrant blijft wel een eeuwig probleem. De leerlingeraad functioneert slecht, maar ik zou hem niet willen wijzen. Ik vind het erg belangrijk, dat leerlingen mepraten over schoolzaken, maar ze moeten niet te apathisch zijn er wat voor te doen.

T.T.: Wat vindt u van de mammoetwet?

H.B.: De hele tendens van de mammoet is, dat het allemaal naar een lager niveau gaat. Voor de onbegaafde leerlingen wordt alles, voor de begaafde niets gedaan. Voor het V.W.G., dat toch een zeker hoog peil zou moeten hebben, wordt veel te weinig geëist. Er wordt ook niet hard gewerkt, vooral in de laagste drie klassen is het huiswerk zo minimaal, dat de leerlingen eigenlijk niet leren werken. Erg vind ik het, dat bij de mammoet de B's geen geschiedenis meer krijgen, wat ook voor hen heel belangrijk is.

T.T.: In hoeverre bent u tevreden met en in hoeverre teleurgesteld in de huidige maatschappij?

H.B.: Ik ben erg teleurgesteld. Vooral omdat de ratio zo afneemt. Kijk, je kan de menselijke verhoudingen in twee delen splitsen. In persoonlijke verhoudingen hoe sneller ratio hoe beter. Maar in verhoudingen tussen mensen, die elkaar niet kennen is de ratio ontzettend belangrijk, want daar gaat het om wederzijds respect. Je kan niet al je medemens en beminnen. Dat is Michaela of een mislukking, maar je kan wel respect voor elkaar hebben. Problemen moeten redelijk opgelost worden: geen geweld, geen demagogie. Ik begrijp al die actie-

groepen wel. Het is een hopeloze reactie van machtelozen, die de consumptiemaatschappij afwijzen. De regeringen gaan de grote problemen, zoals milieuverontreiniging niet voldoende te lijf. Unctad, Stockholm; er wordt veel (politiek) gepraat, maar er gebeurt te weinig, waardoor en waarom die actiegroepen tot geweld overgaan. Maar dat is gevaarlijk: geweld roept geweld op en lost geen problemen op.

I.T.: Geloof u dat het nog mogelijk is voor mensen van onze leeftijd hun toekomst te bepalen in termen van: eerst studeren, dan een baantje, dan trouwen en dan kindertjes..... En in hoeverre is deze tijd anders dan toen u voor die keuze stond?

H.B.: Die oude weg van carrière maken is nog wel mogelijk, maar niet aanbevelenswaardig. De tijd van de onnadenkenden, die de maatschappij zien als een ruif, waar je zoveel mogelijk uit moet zien te eten is wel voorbij. Ik geloof, dat de grote problemen nu weer op de afgebeden liggen. De tijd van de technocratie, van de groei is voorbij. De welvaart hier moet teruggeschroefd worden, de kloof tussen het rijke westen en de derde wereld wordt op een krankzinnige manier steeds groter. Vooral omdat de ratie wordt verlaten ben ik pessimistisch over de toekomst. De mensheid zal wel voort blijven bestaan, maar op deze manier zijn grote catastrophes niet te voorkomen. Dan pas zullen de mensen wel moeten inzien hoe ernstig de toestand is. Ik benijd jullie niet, dat jullie nu leven. Niet dat ik conservatief ben. Ik geloof niet in het krampachtig vasthouden aan waarden die al voorbij of aan het verdwijnen zijn. Er is sinds mijn jeugd ontzettend veel goeds gebeurd op het gebied van de sociale wetgeving en de democratisering, hier in het westen tenminste. Maar nu blijkt dat die welvaart ook zijn nadelen heeft.

Oudere mensen zijn eerder dan jonge geneigd om fatalistisch te zijn. Ik hoop, dat de leerlingen van nu het fatalisme zullen doorbreken en mee zullen werken om een leefbare aarde te behouden.

LENGZAAM ALS EEN STRAATSTEEK TUSSEN DE STRAATSTENEN

Ik lig op m'n rug aan het strand. Ik voel hoe de zee telkens zachtjes aan m'n voeten kietelt. Ik weet, dat er nooit iemand zal zijn, die mij onder m'n voeten kietelt, daarom geniet ik er nu zo van. Als ik m'n ogen dicht doe, hoor ik in de verte het gejoel van een paar actieve volleyballers. Ik ben er al een paar keer lange gelopen en blijven staan. En iedere keer dacht ik "Nu ga ik vragen of ik mee mag spelen", maar dan bedacht ik, dat ze dat wel erg lullig zouden vinden en dus liep ik maar weer door. Maar toch begreep ik het niet. Waarom zouden al die mensen mij nou gek vinden. Kijk, ik draag dezelfde bikini als dat meisje daar, dat zo grappig lacht, die 's avonds altijd met een heel steil strandwandelingen maakt. O hoe graag zou ik eens meegegaan zijn. Waarom word ik toch altijd rood, als ze me dat zeggen. Ik weet het niet en hoe ik het ook probeer, ik kan het niet verhinderen. Langzaam reis ik me overruind en zie, dat behalve de volleyers, het strand bijna verlaten is. Ik zeg, dat het al zes uur was en ik besloot maar eens te gaan eten. Vlug raapte ik mijn spullen bij elkaar en slenterde over het strand naar het hotel. Waarom kijken ze me nu zo na? Ik ben toch heel normaal, of toch niet? Plotseling kijk ik om en zie dat ze helemaal niet naar me kijken. Maar ze hoeven niet zo schynbellig te doen! Ik weet best dat ze wel keken.

Plotseling hoor ik roepen, ik kijk om en zie het groepje vrouwen en mannen, dat ik komen moet. Nu zal het dus gebeuren, nu moet ik gaan en niet verlegen worden. En ik keerde me om en liep terug.

Deze avond ging er een nieuwe wereld voor me open. Een wereld met kulharde muziek, veel mensen om je heen. De groep had me meegenomen naar een "disco-bar" (21) een of andere maffe tent, waar ik knettergek van werd. Het knipperlichten in rood en geel en een enorme massa zwetende mensen trachtte zich "ritmisch" op het la wand te bewegen. Er werd niet gesproken, want dat was werkelijk onmogelijk. Aan het begin van de avond was ik erg blij. Blij, dat ik nu ergens bijhoorde. Ik dronk pl's

wat ik nog nooit gedronken had. Ik rookte, wat ik ook nog nooit had gedaan. Maar ik wilde niet achterblijven. Maar op een gegeven moment begon het hele zaaitje om me heen te draaien en ik dacht dat ik over m'n nek ging. Ik was de anderen al lang kwijt geraakt en wanhopig probeerde ik de uitgang te bereiken, maar ik werd willoos meegevoerd door de delende massa.

En nog nooit heb ik me zo eenzaam gevoeld. Ik dacht: "Als ik nu op de grond ga zitten trappen ze me dood, zonder dat ze het merken." En plotseling schout mij een zinnetje door het hoofd. Ik weet niet meer waar ik dat geluizen heb. Maar het was precies hoe ik me toen voelde: "Eenzaam als een verlaten steen tussen de straatstenen."

En nu loop ik dan alleen over het strand. Boven mij de eindeloze sterrenhemel en onder mij het warme zand. En nog nooit ben ik zo gelukkig geweest.

ruik

DOODSLAG OP LUN FOTO

Haar zwarte lokken en haar rechte neus hadden hem doen bezwijken. Merkwaardig, want haar ijskoude ogen hadden hem doen verbleken onder zijn pas verworven zonnebrun. Haar kaarsrechte houding en haar strenge lijnen om haar mond en uitstekende jukbeenderen en haar afgewoten, doch intelligente manier van praten, maakte hem ietwat sullig als hij - niet tot haar ongenoegen - in haar nabijheid vertoefde. Hij voelde zich als de boereknacht, die de dochter van de herbeoor moest beschermen. De verbleking had zijn dood betekend. Zij voelde zich hierdoor gevleid en wist hem hiermee in te palm. Hij voelde nog de schuchterheid toen hij gestamel had: "Juffrouw, mag ik me effe voorstellen". Ja, "juffrouw" en "effe". Mijn god hoe krijg ik het voor elkaar. Ja, hij had zich wel mogen voorstellen, maar daarna was zij doorgegaan met haar gesprek en met de geslepenheid van de valse slang uit het paradys, had zij telkens naar hem geglimlacht en gezegd: "U zult die dingen toch ook wel een lichtelijk affreus vinden, weneer Tersiede." Hij had een beetje schaapachtig gekukt en probeerde

QUARTETTEN

Maar vooruit de lange tijd moet om de tuin geloid;
Iris vooruit welk spel is uitgekozen? Een kort en lang-
dradig spel van Jan Willem en zijn lief Tineke, tra-
gisch en komiek. Kort en langdradig? tragisch en komiek?
dus gloeiend is en laaiend heto sneeuw? ... ze maar
komen.

William Shakespeare

(Midzomernachts drama)

Elk deze speelkaarten op een luciferdoosje en ziet
het edele kwartstapel is gelijk een phoelix uit zijn
allepe kinderslaap herroezet.

<p>G₁ Mode Popjes Snuf Snuf Annet Kittige Carla Carreaulaatje Staatige Loesje</p> 	<p>G₂ Mode popjes Snuf Snuf Annet Kittige Carla Carreaulaatje Staatige Loesje</p> 	<p>G₃ Mode popjes Snuf Snuf Annet Kittige Carla Carreaulaatje Staatige Loesje</p> 	<p>G₄ Mode popjes Snuf Snuf Annet Kittige Carla Carreaulaatje Staatige Loesje</p>
<p>H₁ Teloatkomers Jaap Bokkenschiefer Vurige Hansje Vera, de schone slaapsier slaapsierette op nummer 13</p> 	<p>H₂ Teloatkomers Jaap Bokkenschiefer Vurige Hansje Vera, de schone slaapsier slaapsierette op nummer 13</p> 	<p>H₃ Teloatkomers Jaap Bokkenschiefer Vurige Hansje Vera, de schone slaapsier slaapsierette op nummer 13</p> 	<p>H₄ Teloatkomers Jaap Bokkenschiefer Vurige Hansje Vera, de schone slaapsier slaapsierette op nummer 13</p>

zich wat afzijdig te houden, maar haar priemende ogen en stekende opmerkingen lieten hen dit niet toe. Het gesprek was toch nog langs hem heen gekabbeld en haar schelle stem had hem ineens doen krimpen. Zachtjes likte hij tegen haar fotogezicht close up de lippen getuit en met de twinkelende ogen die meer verrieden dan de grapjes tegen de fotograaf. Hij legde de foto op zijn schoteltje en daarna het kopje erboven op, even drukte hij erop en haalde het eraf. Kijk een mooie vette dikke kring om die neus van haar - die neus -. Als je goed keek zag je dat haar ene oog wat doorgelopen was van de make-up of was het van de thee. Hij veegde de foto af met z'n vingers en likte ze gretig af. "Vuile sloerie" gign 't door hem heen. "Slet," ze had hem overal mee naar toe genomen, willoos in haar macht, want hij had haar toch aanbeden en beudene elke trek van haar gezicht. Ze voelde zich superieur over hem - ze begon gesprekken en liet dulzelijk merken, dat hij geestelijk haar mindere was. Hij wist, dat dit haar geprikkelde had en zo besloten had hem niet meer los te laten. Met dulzelse listigheid had ze hem in gesprekken met anderen betrokken en toonde zo haar superioriteit en wist uit te lokken, dat hij haar fout verbeterde. Het was een gruwel, feesten, diners en dergelijke gelegenheden waren zo aan hem voorbij gegaan. Maar eindelijk na maanden was er een graaf komen opdrukken. - Gelukkig verzochtte hij - die haar hart op het had doen slaan. Een gevoel van opluchting, van bevrijd zijn, was door hem heen gegaan. Maar toch was hij tegen haar tekeer gegaan en had zich niet meer kunnen inhouden. Schreeuwend en brullend van woede was hij tegen haar tekeergegaan. Een razernij had hem overmeesterd. Zij, die hem getergd had, ging nu ten gronde aan hem. Ja, letterlijk en figuurlijk, ontdekte hij na zijn razernij. Morsdood lag ze aan zijn voeten en hij was nog trots geweest ook, tot ze hem hier naar toe brachten, toen had een diepe verslagenheid hem overvallen. Hij keek nog eens met haar naar dat loederachtige gezicht op de foto. Hij pakte een perzik, sneed hem doormidden, at de ene helft op en perste de andere tegen de foto, die nu oranje, week, kletsnat verwekte en in schillfers uiteenviel.

D ₁ Hockey balletjes	D ₂ Hockey balletjes	D ₃ Hockey balletjes	D ₄ Hockey balletjes
<p><u>Willempje</u> <u>Stoomwals</u> Flip de Stiek Kiepende Jetje Ploeg in 'e veld.</p> 	<p><u>Willempje</u> <u>Stoomwals</u> Flip de Stiek Kiepende Jetje Ploeg in 't veld</p> 	<p><u>Willempje</u> <u>Stoomwals</u> Flip de Stiek Kiepende Jetje Ploeg in 't veld</p> 	<p><u>Willempje</u> <u>Stoomwals</u> Flip de Stiek Kiepende Jetje Ploeg in 't veld</p>
E ₁ Pies and Luffers	E ₂ Pies and Luffers	E ₃ Pies and Luffers	E ₄ Pies and Luffers
<p><u>Suzie Cream-cheese</u> Linda Burgtraum Crisstoffel Pien - Appie</p> 	<p><u>Suzie Cream-cheese</u> Linda Burgtraum Crisstoffel Pien - Appie</p> 	<p><u>Suzie Cream-cheese</u> Linda Burgtraum Crisstoffel Pien - Appie</p> 	<p><u>Suzie Cream-cheese</u> Linda Burgtraum Crisstoffel Pien - Appie</p>
F ₁ Cultuurbaron ties	F ₂ Cultuurbaron ties	F ₃ Cultuurbaron ties	F ₄ Cultuurbaron ties
<p><u>Spelende zeldig</u> <u>Ernstige Rondpud</u> Vermeend Oerom-blaas Masserende bain-wurf</p> 	<p><u>Spelende zeldig</u> <u>Ernstige Rondpud</u> Vermeend Oerom-blaas Masserende bain-wurf</p> 	<p><u>Spelende zeldig</u> <u>Ernstige Rondpud</u> Vermeend Oerom-blaas Masserende bain-wurf</p> 	<p><u>Spelende zeldig</u> <u>Ernstige Rondpud</u> Vermeend Oerom-blaas Masserende bain-wurf</p>

ARNHEMSE SCHOOLKRANT

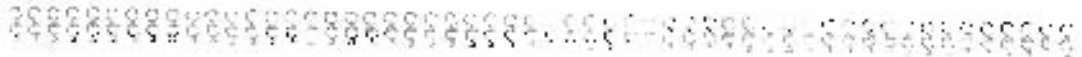
Samenwerkingsvorm voor: Thorbecke behoudingsvereenschap,
Sredelijk gymnasium en het Christelijk Instituut oost.

Bestuur:

voorz. A. van Geleeren. ... penning. P. v.d. Plas
... A. Smits

Redactie:

J. K. Tellegen ... K. Blokland

YOUTH FOR CHRIST

Intituleerd met Peter lid van Y. F. C.

gehouden in de hoofdstad van Youth for Christ. In de
pentinckstr. in Arnhem exclusief van de ASF (door
Tonnika, Bert en Smel)

Wanneer je voor het eerst bemiddeld te de hoofdstad
van Youth for Christ in Arnhem dan zal je waarschijnlijk
allereerst getroffen worden door de vriendelijkheid die
door heeren van paar personen, die verschillende ideeën
vinger en daarbij uitbaar op de hand wordt geënoncerd
in plaats tekerijde, godedienste, vanden het voge-
tuik, en - in tegenstelling tot wat veel denkde - er
worst veroorzaakt. Maar voor getallichte al te er niet
komen, alleen als je je - al - wat voor met over een
interesseert voor de ideeën achter de Youth for Christ.
Welnu, we laten een gesprek met Peter en ik zal ver-
ken dit te goed mogelijk weer te leven.
Peter: "De beweging is ongeveer 10 jaar geleden ontstond
in Amerika door het initiatief van de oprichter, die een
serie ontzakkende toen hij was nog lang de kerk was."
"Hoe komt het, dat we er nu pas zo veel van horen?"
"Omdat nu pas blijkt dat het weer is dat het
zijn heeft. In tegenstelling tot wat veel mensen te

..denken zetten we ons niet af tegen de oude kerk. Integendeel we proberen een brug te slaan tussen de oude kerk en de jeugd; we zijn allemaal nog lid van onze kerk.

"Wat betekent het voor jullie om christen te zijn?"

"Het betekent jezelf te verliezen voor Christus, je over te geven aan hem, en dat betekent Jesus heer van je leven te laten worden, te aanvaarden, dat hij je je leven gegeven heeft. Jezus is vrijheid. Je doet de dingen gewoon niet omdat ze bevolen zijn, maar het gaat vanzelf als God in je is. Geloven betekent: je leven wordt nieuw, je leert echt lief te hebben, je wordt vrij van alle aardse dingen. We pretenderen ook helemaal niet iets nieuws te zijn.

"We hadden gehoord, dat jullie ertegen zijn om kennis te vergeren".

"Och nee, waarom zouden we daar tegen zijn, iedereen moet die mogelijkheid hebben!"

"Wat denk je, dat het verschil is tussen iemand, die God aanvaart en iemand, die dat niet doet?"

"Dat is heel eenvoudig, de een leeft en de ander is dood. Allen hebben gezondige en derven de heerlijkheid Gods. God geeft je goede eigenschappen, zoals liefde en wijsheid. Maar neem nou een humanist bijvoorbeeld: het de dood van zijn stoffelijk lichaam sterft zijn geest mede, hij houdt op, ook zijn liefde is ver-gankelijk, maar iemand, die gelooft in Christus kan door het geloof de verblijden dingen doen voor de mensheid. De geest van een Christen blijft leven, bij andere godsdiensten - dat is geloof ik het verschil met ons - vertellen mensen aan mensen, wat God is, zij projecteren een God; Christenen horen het via de Bijbel van God zelf. Het geloof wordt je gegeven".

Inmiddels waren ook enkele andere mensen uit het café er bij komen zitten en toen zij merkten, dat ons vragen kortje afgelopen was, vroegen ze ons of de beurt of we in God geloofden of niet en vervolgens waar ons geloof (of niet-geloof) dan wel (niet) op steunde.

Oprókelijk was de eent enthousiaste manier, waarop ze over hun geloof praatten en van tevoren al wisten,

dat ze gelijk zouden krijgen, wat voor argumenten er ook tegen hen in gebracht zouden worden.

Blijkbaar stond het geloof voor hen ver boven de rede. In de kleine discussie bijvoorbeeld, die toen ontstond bleek plotseling, dat we onder invloed van Satana waren, maar dat kwam omdat Satana zich ook als lichtdrager (drager van het goede) kon voordoen.

Bovendien bleek, dat Jezus voor hen contrast stond als de enige weg (one way) naar God; een andere bestond voor hen eenvoudig niet.

Blijkbaar is deze stroming een geheel andere dan de ontlange in Amerika gesignaleerde, die zich duidelijk van de oude kerk wil afzetten en eigenlijk een heel andere (meer revolutionaire) koers heeft gekozen. Dat reende ik tenminste op te kunnen raxen uit vrij recente publikaties, maar misschien waren ze wel sterk overdreven.

In ieder geval zijn we persoonlijk niet zo erg veel wijzer terugggekeerd dan weeggegaan, omdat we de indruk zregen, dat er veel meer van dergelijke groepen zijn, waar je tevens iets van hoort, zonder precies te weten wie wat zijn.

~~~~~

Niemand wordt ooit voor omstandigheden geplaatst die onoverkomeijk zijn, als hij eenmaal het punt heeft bereikt waarop hij zichzelf op verstandelijke wijze aan de zijde van de evolutie heeft geschaard of van God. Daarvoor wordt hij waarschijnlijk, en zal worden, gedreven door stormen van omstandigheden; de druk van de groep en van het lot van het ras zal hem in situaties drukken die noodzakelijk zijn voor het proces van hem attent maken op zijn eigen aangeboren mogelijkheden. Wanneer hij eenmaal zelf de bewuste vormer wordt, en zoekt om de krachten en de vormen van zijn lagere natuur in de hand te houden en de tempel van Solomon op te bouwen, dan is hij niet langer onderdaan meer van de vroegere omstandigheden. Hij wordt een heerser, vormer, en overbrenger, totdat de tijd komt waarop hij een wordt met de geesten van de zee, en het werk tot de evolutie van de mens is voltooid.

Djwah! Khal.

YIN EN YANG

Makrobiotiek. Weer een nieuwe mode, schijnbaar alleen bestemd voor de "mystieke" figuren. Om een klein tipje van deze sluier op te lichten volgt er hier een verhaal tje over.

De makrobiotiek is gebaseerd op het gegeven dat in de kosmos alles op elkaar is afgestemd. Er zijn aantrekkelijke en afstotende krachten, die elkaar in evenwicht houden. Deze krachten worden Yin en Yang genoemd. In alles wat bestaat is Yin en Yang te vinden. Yin en Yang te vinden. Yin en Yang zijn tegengestelde, maar gelijke krachten. Als je nu lang en gezond wil blijven leven zul je moeten proberen in je eigen lichaam het juiste evenwicht tussen Yin en Yang te vinden, hetgeen mogelijk is als je het goede voedsel kiest. Voedsel waarin de krachten Yin en Yang uitgebalanceerd vertegenwoordigd zijn. Als je dit dieet consequent volgehouden hebt ga je bepaalde gezondheidskenmerken vertonen. Bv. zonder moe te zijn na drie minuten inslapen, op een tijd wakker worden, waarop je wakker wilde worden, niet meer verkouden worden en altijd vrolijk zijn.

Het best uitgebalanceerde eten is rijst, tarwe, gierst, rogge, boekweit. Verder worden er in de makrobiotische keuken sesam, soja, zeewier en vooral groente, die dicht bij de aarde groeit gebruikt. Voedingsmiddelen die je gewoonlijk beter niet kan eten zijn geïndustrialiseerde producten. Vruchten zijn zeer Yin en dierlijke producten zeer Yang. Allebei niet aan te raden. Om precies te weten wat goed of slecht is bestaan er lijsten waarop staat of de voedingsmiddelen Yin of Yang zijn.

Als je voelt dat jij ook wel eens of wel voor altijd makrobiotisch wilt gaan eten, wens ik je sterkte en wacht op het volgende nummer, want daar staat vast wel een heerlijk receptje voor je in.

A.S.

theater

Sterke, afgeronde verhalen. Leuke, gekke, aangrijpende, schokkende stukken. Stukken waarin men zichzelf of zijn buurman kan herkennen. Dit alles zal de Toneelgroep Theater de komende maanden in de schouwburg brengen.

Het is een erg afwisselend repertoire. Zo moet het ook want Theater heeft als taak de mensen alles te brengen wat ze in de schouwburg zoeken. Het ene jaar lukt het wat beter een dergelijk repertoire te brengen dan het andere. Dit jaar zit het er volgens Theater helemaal in. En of het nu lachen of huilen is steeds meer mensen (her)ontdekken het toneel als een levend gebeuren naast de techniek en het "conrichtingsverkeer" van de televisie en de film.

Theater opent dit seizoen feestelijk met een klassiek Spaans blijspel: "Bruid aan huis" van Lope de Vega, een Spanjaard uit de zestiende eeuw.

Het is een dulle toestand rond een meisje dat verliefd is op Don Juan, nu eens geen Lady-killer. Deze Don Juan moet van zijn vader het klooster in, wil niet, loopt weg en wordt prompt ontferd. Het verliefde meisje biedt zich nu bij de vader als slavin aan, om zo van hem gedaan te krijgen dat hij de jongen weer terug neemt. Het is lastig en al duidelijk dat ze hem aan het einde van het stuk liefdevol in de armen kan sluiten.

De première zal op 13 september in Nijmegen zijn. regie: Theo Kling vertaling: Dolf Verspoor decor: Hep van Delft

met o.a. Durny Every, Bernhard Droog, Willem Nijholt.

Er zijn evenveel Don Juan's als er mannen zijn: het volgende stuk draait ook al om een Don Juan:

"Don Jan keert terug uit de oorlog" van Odys van Horváth: in dit stuk komt Don Juan terug uit de ellende van de eerste wereldoorlog en gaat in het ontredderde Oostland op zoek naar zijn bruid, die zo weet het publiek overleden is.

Van dit meisje heeft Don Juan zich tijdens de veldslagen en in de loopgraven een soort ideaal beeld ge-

vormd. Op zijn speurtocht kruisen vele andere vrouwen het pad van Don Juan, die aan zijn ideaalbeeld willen voldoen, tot zij bemerken, dat hij een dood beeld najagt. Het is een stuk waar vele kanten aan zitten, waar je lang of kort over zult nadenken. Zeer zeker is dat het flink zal aangrijpen, juist door zijn herkenbaarheid.

première: 16 september in Arnhem

regie: Jochen Neumeier   vertaling: Karl Müller

dekor: Wolfgang Mai.

Met o.a. Edmond CLASSEK (in de titel rol), Margreet Blanken, Trees van den Donck, Sjoukje Houwmaayer, Josée Ruiter.

Verder gaat er op 4 november "Het Woud" van Ostrowski in première met Hans Tiemeyer in de hoofdrol.

Op 11 november gaat "Buitelmotel" van Hugh Leonard in première. Bovendien gaat in Theater a.d. Rijn op 3 November "Villa" of "Maak je niet dik ma" van start van de Zweedse schrijver Clas Engström. Regisseur René Lobo vat het als volgt samen: "Dit stuk laat op een speelse manier zien hoe moeilijk democratie in feite is".

Maar over deze stukken het volgende seizoen meer.

#####

UITSPRAKEN VAN OJWIAL KHOL, de Tibetaan;
uit het Engels vertaald door Ties Verloren

Goedheid en altruïstische zorgen voert uit hoofde dienstbaarheid, en onaantastbaarheid van karakter is het resultaat van die verbreding van het bewustzijn, die een mens in zichzelf tot stand brengt door voortdurende inspanning en streven

Bij het gebruiken van woorden komt beperking en verduistering van de bedoeling; woorden vermoeden of verbergen letterlijk gedachten, doen afbreuk aan hun helderheid en verworren ze door uitdrukkingwijze.

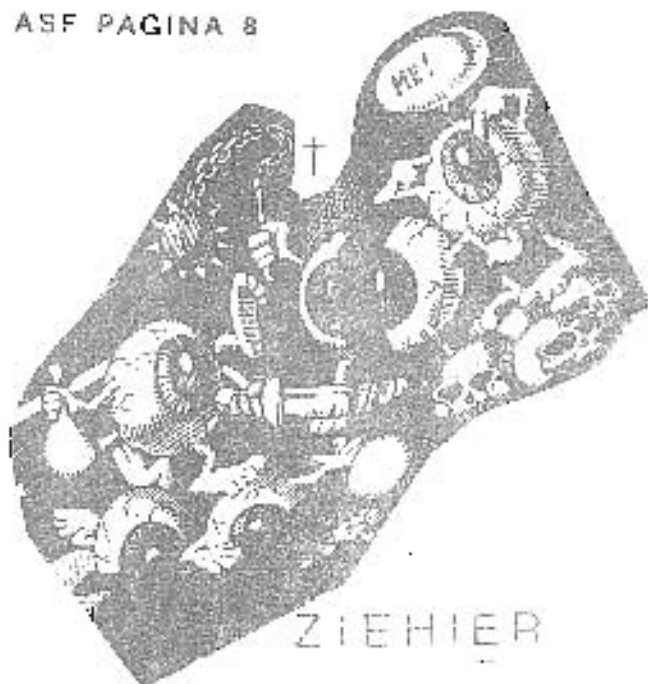
Zodra iemand bewaakt machtig wordt op het mentale vlak is zijn macht voorgoed honderd maal groter geworden.

=====

HET NAALDJE VAN DE ARNHEMSE POPKOUS

Kan er uit Arnhem iets goeds komen? Deze vraag werd vertwijfeld geuit bij het opkomen van Moan en verwachtingsvol bij de verschijning van het hernieuwde Palace. Moan bleef echter dezelfde kom-van-dat-dak-af-stampers produceren, terwijl Palace geheel in het niot oploot. Wat men over het hoofd zag, was het Pierre Cour bois-quartet, dat een snelle vooruitgang boekte. Momenteel in geheel Jazzvriend Nederland bekend, hebben zij reeds drie L.P.'s uitgebracht. En zeker geen katte pls, dat verzeker ik u!

Ook de groep Tino leek een grote toekomst beschoren, toen die het Arnhems publiek bekend maakte een witte L.P. te gaan uitbrengen. Wie beschrijft de teleurstelling, toen het muzikanten stelsel als een rotte peer uitóón spatte. Celtis verdween eveneens, na een aantal zeer gevarieerde krantenartikelen achtergelaten te hebben. Zo restten nog twee groepen van naam in Arnhem, waarvan Panthéon momenteel de meest succesvolle is. Doordat deze groep de eerste prijs op Recreatie '71 te Den Haag won, konden de leden bij de platenmaatschappij Phonogram een single opnemen. Producer Tony Vos was uermate enthousiast, dat hij het contract diezelfde dag nog uitbreidde met een langspeel, die inmiddels in juni is opgenomen. De single stond twee lang op Radio Noordzee's tipparade genoteerd. Hun plotselinge vooruitgang is te danken aan een revolutie, die ternauwernood een fusie met het doodbloedende Palace heeft verhindert. Hun drummer werd vervangen door een slagwerker, basgitarist Albert Veltkamp ving een conservatoriumstudio op zijn eigenlijke instrument; de gitaar aan, en ook Hans Boer verviel in een uitgebreide studio. Hij bekwamde zich naast zijn saxofoon, in het bespelen van de dwarsfluit. Bovendien begonnen hij en organist Ruud Kouteraan met het componeren van een Solution-Focusachtige muziek, die het gehele repertoire gingen vervangen en die ook op de L.P. te horen zal zijn. Deze L.P. zal ongeveer in september uitkomen. Het ziet er dus naar uit, dat de kwaliteiten van de groep eindelijk erkenning gevonden hebben, getuige de 2 optredens binnen zes weken in Nederlands

ZIE HIER

W.L.M.
LIPPMANN

Aasbaniën

VCOB

A L

UW

VERZEKERINGEN

ARNHEM

Willemsplein 4

Postbus 180

Tel. 083001 43 54 50

Lois Lois Lois

for girls and boys

Fijne jackpakken, spijker- en
corduroybroeken in modellen
zoals jullie het willen.

"house" heeft nog veel meer.

stuf eens in!

house of lords

steenstraat 57-arnhem-tel.420951

A₁ Roosje kreeften kwartet	A₂ Roosje kreeften kwartet	A₃ Roosje kreeften kwartet	A₄ Roosje kreeften kwartet
(Internationale dassenteam zeg maar jij) Amosje (g)rootkracht Jan Willem Bolwans Ruthje Wiloog Tineke Punttil	(Internationale dassenteam zeg maar jij) Amosje (g)rootkracht Jan Willem Bolwans Ruthje Wiloog Tineke Punttil	(Internationale dassenteam zeg maar jij) Amosje (g)rootkracht Jan Willem Bolwans Ruthje Wiloog Tineke Punttil	(Internationale dassenteam zeg maar jij) Amosje (g)rootkracht Jan Willem Bolwans Ruthje Wiloog Tineke Punttil
B₁ Rechtige Ballen	B₂ Rechtige Ballen	B₃ Rechtige Ballen	B₄ Rechtige Ballen
Constant A-buis Buis Schraafskop Knaalpot geiser vriezen we dood dan vriezen we dood	Constant A-buis Vriezen we dood dan vriezen we dood Schraafskop Knaalpotgeiser	Constant A-buis Vriezen we dood dan vriezen we dood Schraafskop Knaalpotgeiser	Constant A-buis Vriezen we dood dan vriezen we dood Schraafskop Knaalpotgeiser
C₁ Lullige lezaren	C₂ Lullige lezaren	C₃ Lullige lezaren	C₄ Lullige lezaren
Lullige Lullie Grootnaus Bullietje Boelie Donsje Spelkapil Belle boss-Baan	Lullige Lullie Grootnaus Bullietje Boelie Donsje Spelkapil Belle boss-Baan	Lullige Lullie Grootnaus Bullietje Boelie Donsje Spelkapil Belle boss-Baan	Lullige Lullie Grootnaus Bullietje Boelie Donsje Spelkapil Belle boss-Baan

Dit wordt een verhaal vol cynisme, zei de pen, een verhaal van keiharde realiteit, over het mannetje met de hoorntjes en de giffstaart een verhaal over jullie, die dit leest en de massale verdorvenheid, die in je leeft, meer niet tot sifting komt, tenzij in een moment van onvoorzichtigheid; het zal jullie een rozent van schaarste bezorgen, om dit gevoel even te beloven en dan te vergeten. Dit ogenblik, dat ik niet zal mogen meemaken zal me toch de nodige voldoening geven en mij bevestigen in mijn ideeën, want je bent altijd de prooi van de permanente revolutie en je bent je er niet van bewust.... Tot zover mijn pen, maar nu ik en mijn pen, want wij vormden een eenheid toen we samen deze geweldige situatie meemaakten, dat ene moment van onvoorzichtigheid, waarin hele werelden duidelijk worden en de deuren van waarneming opengaan om de inhoud, de walgingwekkende waarheid te tonen, die zich bevindt in dat wat is en wat behoort te verdwijnen nl. de massa en de beheersing daarvan.

Tot hier mijn gemene tactiek om mensen nieuwsgierig te maken zonder ze te laten weten, waar het over gaat.

HET MOMENT:

Begonnen zijn een leraar, een klas en wrovel bij beiden over de absentie van Segson, die een schrijverbespreking moet houden. Deze wrovel wordt nog aangewakkerd, door het feit, dat deze situatie zich niet voor de eerste keer voordoet. Dit alles is begrijpelijk en menselijk, maar zoals dat vaker gebeurt komt hieruit iets voort, wat allerm minst begrijpelijk en logisch is.

De persoon in kwestie is nl. iemand, die ook in vele andere opzichten buiten het normale patroon valt, een probleem voor de "bestaande orde".

Er wordt een delegatie aangesteld om een onderzoek in te stellen naar de al dan niet geveinde ziekte van deze paria - hiervan maakte ook ik zelf deel uit.

Na vinden hem in bed in een tamelijk ongezonde toestand. Jarenlang teruggekeerd zijn we getuige van een gesprek tussen klas en leraar. (Wel moet vermeld worden, dat slechts een klein deel van de klas meeraan actief deel-

n. 3) en waar gaat dit gesprek nu over? Wat vindt men het belangrijkste, het meest ter zake doende? Hoe moet dit probleem opgelost worden? Jou te vast: "Hoe krijgen we het rakkeltje van school af! Hoe zorgen we er voor, dat we niets meer met hem te maken hebben. Hoe verwijderen we dat spijtig uit ons oog?"

Wat is waarom ook niet, waarom zouden we ons niet aan onze primaire reacties overgeven! waarom niet doen, zoals de zwaarte een arm laat schelen, wanneer er aan getrokken wordt.

Het meest deprimerende is wel, dat mensen van mijn eigen generatie enthousiast mebr. deden en even reactie-lijsten over het lot van een van hun eigen zwaarten. Waarom nu waar 39, die eerlijp. niet tot later, wanneer je op de directeursstoel zit, dan nog dat, maar nu moet je nog de schijn van idealisme opbrengen. Maar kan nu niet omketter met termen wat er we hebben het nog te gebruiken en we doen het te goed, maar hij wilde het zelf niet, bochoude. Tefer voor zich en niemand voor allen. hoe ver ligt dit in principe nog af van onze goede oude westerse, waarbij gewoon overgeloof van de woede van hun meesters. gevecht was. Waar ligt nu het heel verschil? In onze middeleeuwse kerken, waardoor mensen, die niet veel buiten de dogma's stelden in de aan godaan verketten en verbrand werden. Nee, ik draaf niet door, ik stel alleen wat te sterke voorbeelden, die in principe te dezelfde vlak liggen. Ja er werd ook wat schelden, maar christelijk en het kwade geweten te smeken en om de mogelijkheid open te houden, dat het allemaal toch een stap was, maar dat was het niet, want zó maakt een menscheppig zijn eigen verschoepelingen, te stoot een sociaal geheel tegenaan, die hier niet in passen af. En daarom is dit moment van overvloedigheid te belangrijk, omdat het over de ware aard laat zien van mensen, onze klas, onze scholen onze gehele samenleving (dat langzaam verkeende tuigt wat een verarming voor de samenleving), de elementen, die werkelijke vernieuwing tegenhouden. So ze ziep zit dat in ons, dat we het niet lang maken, zodat die idealisme, individualisme het is en zonder waarde.

Amos van Gelderen

PELJDDOL VOOR DE VEREENVAUDIGDE SPELLING vervolg

Verwacht wort, dat het eerste percentage halveert, het tweede door vier gedeelt kan worden als men een enigszins konsekvente vereenvoudiging invoert. De winst: minder tijd verspilt, minder angst voor slecht gemaakte diktees, minder kans op diskriminatie ten aanzien van zwakke spellers.

Er is nog een ander argument: de "erfenis van 1955". Men is het toen niet eens geworden over de spelling van de "bastaartwoorden", de ontleende woorden. Het gevolg was, dat een niwe kommissie ingestelt moest worden (die heeft intussen in 1969 geadvizeert) en dat men voorlopig voor veel woorden twee spellingen toestant, hoewel er in uitspraak geen verschil was (cultuur-kultuut; kwestie-kwestia). Een eerste eis is dus dat de voorstellen van de "bastaart-woorden-kommissie" kracht van wet krijgen. Maar als dat gebeurt, dan zou het raatzam zijn de au-ou kwestie en de ei-tij zaak op te lossen. Met de spelling van d/t als t en van de i in open lettergrepen zijn dat de vier aanvullende voorstellen van de onderwijsorganisaties. Niemand kan volhouden dat dan het ideaal bereikt is, niemand beweert ook dat deze combinatie van voorstellen (het zgn. minimumprogram) helemaal konsekvent is, maar er wort veel onnodige eilende weggenomen en veel tijd en gelt gespaart als we hier eens mee zouden beginnen. Niwe wijzigingen zullen nooit meer werkelijk ingrijpend behoeven te zijn.

Praktiese bezwaren.

Wat mensen tegen de niwe spellingsvoorstellen hebben, weet ik niet. Ik weet het tenminste niet zeker. Wat ik natuurlijk wel weet, is wát men alsoe aan bezwaren pleegt in te brengen. Allee wat twintig jaar geleden wert gezegt over "akkoord" en "kwestie" wort nu door schrijvers van die intussen ingevoerde spelling weer als argument gebruikt tegen "paart", "sosiaal" en "produksie". Taalbaderf, verarsning, "je kunt niet meer zien waar het vandaan komt", enzovoort. Met hilloze van zulke kreten is, dat ze indruk maken. Te weinig

menschen zien in, dat ze onwaars zijn of niet ter zake doen. Voor eens en voor al: De taal is niet afhankelijk van zijn spelling. Gespeelt of niet gespeelt, zus of zo, fout of goet, de taal gaat gewoon z'n gang, wordt gesproken en verstaan, geschreven en gelezen en verandert alleen "uit zichzelf". Een paar voorbeelden van praktische bezwaren die men links en rechts uit:

Tegenstander: Als je een kind naar leert schrijven, zal hij minder gauw inzien dat het meervout "geerden" is, en zal hij peuten gaan zeggen.

Schoolmeester: Nis, nagenoeg ieder kind weet voor hij een letter kan schrijven, dat het meervout baarden luit maar bij de huidige spelling wordt het je zwaar aan gerekent als je dat niet weet, of als je verzuimt daaruit af te lijden, dat het enkelvoud ook een d moet hebben.

T: In het woord sociaal herken ik niet meer het Latijn, het Engels en het Frans.

S: Hoe vaak zouden hoeveel Nederlanders de behoefte voelen dat te herkennen en waar is het voor nodig?

Het is misschien leuk voor een kleine elite, maar die "herkent" ook alleen maar omdat op die vereeniging gewezen is; Het aantal gevallen waarin alleen de spelling je nog uit de problemen kan redden is toch zo uiterst gering (als het al voorkomt) dat je daarvoor een hele bevolking orthografische hoogstandjes moet leren maken? Wie van jullie is er eigenlijk nog boos omdat je in "keizer" alleen "caesar" kunt herkennen als je het al weet?

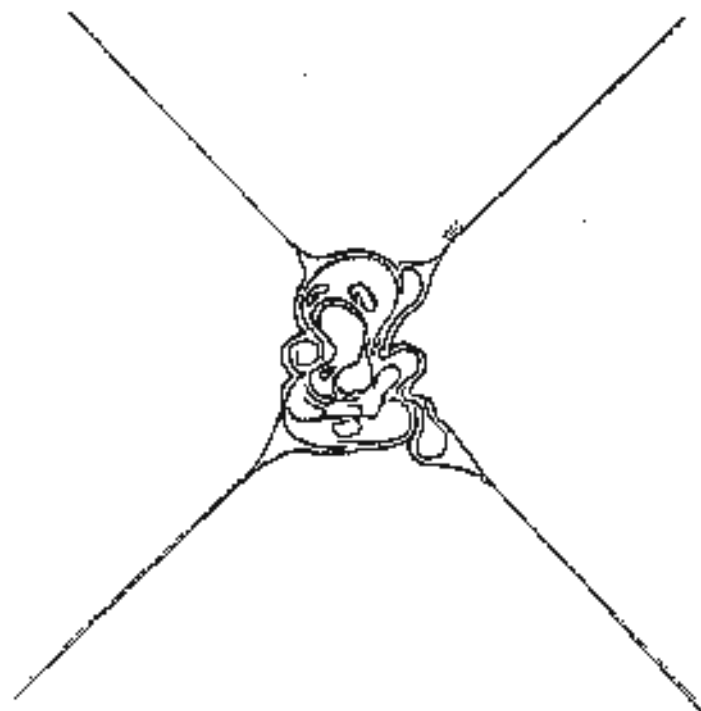
T: Er worden zoveel woorden door af-ij en an-ou onderscheiden. De chaovert komt als je dat onderschat wegneemt. S: Bepalend voor de keus die de hoorder maakt uit de betekenis van een aantal gelijkluidende woorden, is het gezinsverband. Dat gebeurt in de gesproken taal, dat gaat net zo goed in de geschreven taal. De zin "In de mijtij mit de mijt de hooijtij" is volkomen duidelijk als je de betekenis van mit (2x) en van mijden kent. Maar hoeveel kinderen hebben op grond van deze en dergelijke onzinnige zinnen in het zweet hunns aanschijns dikke onvolubenden voor Nederlands gekoort? T: Als je gaat schrijven zoals je spreekt is de invloed van de dialekten op onze taal dodelijk. Niemand weet

dan meer hoe hij schrijven moet!

S: In de eerste plaats heeft iedereen van mij het recht z'n eigen dialekt te spreken en te schrijven, maar als hij Nederlands wil schrijven moet hij zich houden aan de uitspraak van "het" Nederlands.* En in dat opzicht verandert er niets aan het principe van onze spelling zo als dat o.a. door de Belgies-Nederlandse spellingskommissie in 1955 is geformuleert. In de beginselen van de Nederlandse spelling paragraaf 1, Spraakklanken staat: "De spelling van de spraakklanken waaruit ze bestaan". Aan dit principe wil geen enkele vernieuwer tornen. Er bestaat een norm voor wat algemeen en beschouwt Nederlands is. Dat weer te geven is de bedoeling van de bestaande en van de vereenvoudigde spelling. Alleen, de naam zegt het al, de laatste wil dat het eenvoudiger en zo mogelijk konsekventer gaan doen.

Danz

*zoals hem die hopelijk op school wordt geleert.

Voordat ik over zal gaan tot de behandeling van de resultaten van een kortstondige, doch zeer grondige studie, wil ik eerst nog een woord van dank uitspreken tegen diegenen, die mij hierbij hebben bijgestaan. Op de eerste plaats is dit de heer Labouchere, Na discussie met hem kwam ik, n.l. tot onderstaande gedachten. Op de tweede en zeker op de laatste plaats de heer Peters, die naast oneindig veel nodige gezwaam over Euripides, Sokrates e.d., mij toch enige bruikbare gedachten van betreffende dilettanten aan de hand deed.

M. Stehouwer

Afdruk I Het weten en het niet weten.

Uitgaande van het weten en het niet weten dringt zich onvermijdelijk de vraag op, of deze begrippen niet geassocieerd, in zichzelf besloten geacht, ja zelfs geïnterpreteerd kunnen worden tot het weten van het niet weten. Hierbij verwijzen we naar het reeds verschenen, voortreffelijke werkje "Weten en niet weten, het weten niet weten is" van M. Stehouwer bij dezelfde uitgeverij.

In verband hiermee komen wij tot de conclusie, dat in het goddelijke universum het weten zeker niet de voorrang dient te hebben over het niet weten. Een nauwkeurige analyse van dit interessante verschijnsel leidt vooende tot de overtuigende conclusie, dat, hoewel er een wezenlijk verschil is tussen deze twee begrippen, wij rustig mogen aannemen, dat beide begrippen op één niveau, zo niet gelijk, gesteld dienen te worden.

Hier ligt dan de hele tragedie en de omvang van het probleem in een nutloos besloten: Het weten en het niet weten ligt niet ver van elkaar. Dit nu is het verband tussen weten en niet weten.

Bovendien, wie kan het onderscheid tussen dit weten en niet weten bepalen? Zoals Sophocles, Confucius en Stehouwer in vorige werken betoogden: "De mensen zijn te dom, onnossel, ja zelfs te dobiel om dit onderscheid, dat besloten ligt in het goddelijk universum, te doorgronden."

Hoe zouden we dit onderscheid immers kunnen maken? Wij weten van onszelf niet eens, of we weten. De enige zekerheid, die we kunnen verkrijgen, zoals Sokrates, Lachouere en Nixon al eerder in vroegere werken stelden is de zekerheid, dat we weten, dat we niet weten, of althans niet zeker weten (zie "Denken en Weten I" Stehouwer, uitgeverij Van Henneep en Zn.)

(wordt vervolgd, dit is nl. een perpe-
tuum mobile.)

HET NIEUWE DENKEN

Het oude denken (tot nu toe) kan misschien het beste worden gekarakteriseerd worden als het Antagonistisch denken, d.w.z. het denken in termen of-af, om het expliciet te stellen of hij gaat eraan of ik.

Samenwerking tussen mensen is tot nu toe voornamelijk tot stand gekomen om een tegenwicht te vormen tegen een andere groep. Bv. toen in de oudheid Griekenland door de Perzen werd bedreigd kwam er een samenwerking tussen Athene en Sparta tot stand, dus of de Grieken of de Perzen. Echter nadat de Perzische dreiging bij Salamis definitief teniet was gedaan, leidde het Antagonisme ook weer tot de Peloponnesische oorlog. In bepaalde omstandigheden is het antagonistische denken dus bepaald niet dwaas. De vraag is echter: Kunnen we nog verder gaan op de wijze, zoals we dat nu doen. Het antwoord hierop zal moeten luiden, dat dit NIET kan. Immers wat vroeger nog mogelijk was, nl. een oorlog te winnen en daarna de schade te herstellen, is voortaan niet meer mogelijk zonder onszelf en ons nage slacht mee te vernietigen.

Daarom brengt de totaal nieuwe situatie de noodzaak met zich mee van een totaal ander denken. Het is duidelijk, dat dit moeilijk te verwezenlijken is. Echter de nieuwe toestand eist het van ons. In de plaats van het antagonistische denken zal een nieuw denken moeten komen, een denken, dat er principieel van uitgeat, dat je eigen welzijn niet verkregen kan worden ten koste van de ander of desnoods zonder de ander, maar dat het alleen verkregen kan worden, als je de ander de kans geeft om tot zijn recht en bestemming, tot zijn welzijn

te komen. Dit is niet zozeer idealistisch bedoeld, de bedoeling is niet dat het nooder is om het heil van de ander te bevorderen, maar omdat het nu eenmaal verstandiger is.

De meest wezenlijke grondslag voor dit denken is het besef, dat de mensheid één gezin vormt, om Confucius te citeren; Alle mensen tussen de vier zeeën zijn gelijk en ook (bv.) de joodse profeet Amos waarschuwde zijn volk ervoor, om zich niet superieur boven de andere volkeren te voelen.

De hele ontwikkeling der laatste decennien maakt eens gezind handelen conditio sine qua non van ons voortbestaan. Deze eensgezindheid kan echter gemakkelijk een godzongene worden als één macht het veld ruimt en zij wil aan alle anderen oplegt. Als we het alleen aan laten komen op de krachten van de historische noodzaak om ons tot eenheid te brengen is de kans groot, dat het de eenheid van het kerkhof wordt. Daarom is het zo belangrijk en ook zo noodzakelijk geworden om een nieuw denken te ontwikkelen. Om dit denken in praktijk ten uitvoer te brengen is een grote kracht en een grote overtuiging nodig. Men zal dikwijls alleen zijn weg moeten banen, aangezien het overgrote gedeelte van de mensheid antagonistisch denkt. Maar dat zal men er maar voor over moeten hebben, wil de mensheid nog enige kans maken om voort te blijven bestaan.

99 Lente Peugeot

Koop bij mij een lente Peugeot.
Een brommer zonder zorgen.

Nol Roelofs Joh. de Wittelaan 67
tel: 432698
Vrij Nederlandstr. 61
tel: 614125

Een grote sortering

Posters en stickers

vind je bij

EXCLUSIEF

Een speciaalzaak van kantoorboekhandel ter hooven
Elmstraat 1 Velp

Na inspanning

ontspanning

BOEKHANDEL

Dus ..... een fijn boek

SCHERMERHORN

Hoofdstraat 198 Velp (G)

Tel. 08302 - 3223

Er is een boek voor iedereen

HUIM-REIZE UIT DE BOEKEN VAN DE BEZIGE ZIJ, VAN GENNIF MEULENHOFF
EN QUERIDO BOEKEN VOOR SCHOOL VOOR EEN FEESTJE OF ZOMAAR VOOR
JEZELF. Kom rustig kijken bij

boekhandel nisje

WINKELCENTRUM PRESIKHAAF
ARNHEM TEL 612997

PaperShop

WE
NEED
THE FRIENDS
WE CAN
GET

BOVENBEEKSTRAAT 3

POSTERS - STICKERS - MOBILES - (POST)PAPIER - BLOEMEN - TEKSTIEN - LENZ - ETC.

BIBA

"DE BOETIEK" VOOR MODERNE KLEDING

Gespecialiseerd in suède kleding

pantalons en sportcolberts

Grootste sortiment van bedrukte

T-shirts nieuwe stijl

BIBA

rijnstraat 4, arnhem

tel. 453674

2e - hands schoolboeken

inkoop

verkoop

Geerts' boekhuis - Bakkerstr. 61

GUUS VAN

BINSBERGEN

weverstr. 35-37 tel. 420716
arnhem

Kunstschilders- en handenarbeidartikelen
Kralen en emailleermaterialen
Boetseerklei en glazuur

VOOR DE DOE - HET - ZELVERS

Gelegenheid tot pottenbakken
Staaflijsten per meter

BROODJE

TIP - TOP

GEOPEND
TOT 2 UUR

Korenmarkt 22 — tel. 452630

Willemsplein — tel. 432385

artistyl

ARTISTYL

uw ontmoetingscentrum
voor binnenruimte

Pondstraat 3-5-6
Arnhem, telefoon 436716

sport specialisten

Wij leveren de complete
uitrusting voor vele
verenigingen en scholen.

sportartikelen
camping
sportieve confectie
speelgoed

SPORTMAGAZIJN

Perry van der Kar

10 VESTIGINGEN